

Cuvinte cheie

Diversitate culturală

Libera circulație a persoanelor

Migrație

Prejudiciu

Limbi străine

Timp
Obligativ și opțional
1- 3 ore

Conținut

Patrimoniile culturale din Uniunea Europeană

Dreptul la libera circulație: Acordul Schengen

Turismul în Europa

Populații străine care trăiesc în țara ta

Diferite limbi din Uniunea Europeană

Statistici cu privire la mobilitate

Programe europene pentru tineri

Cuvinte asemănătoare în limbi diferite

Identitate socială și diversitate culturală

1. Introducere

Migrația, identitatea socială, mobilitatea și diversitatea culturală sunt teme intens discutate la nivelul U.E. . Mulți tineri au cunoscut alte țări din UE în vacanțe sau datorită experiențelor avute prin intermediul școlilor sau universităților. Mobilitatea la nivel european, limbile străine, cunoștințele de bază despre UE și competențele interculturale sunt de așteptat să fie introduse în activitățile din alte țări Europene.

În acest modul, veți înțelege pe de-o parte, valoarea patrimoniului cultural european și pe de altă parte, veți conștientiza mai bine dimensiunile interculturale.

2. Patrimoniile culturale din Uniunea Europeană: identitate și diversitate

Cetățenii Europeni ar trebui să știe și să aprecieze patrimonial cultural moștenit de-a lungul secolelor: este o moștenire prin care Europa, în diversitatea sa, împărtășește o identitate comună. Europa dispune de o semnificativă diversitate culturală: arhitectură antică, clădiri, colecții de artă, orașe istorice, muzee, care atrag milioane de turiști în fiecare an.

Comisia Europeană afirmă că patrimonial cultural este punctul de referință prin care ne raportăm la trecut. Ne ajută să ne înțelegem istoria și descendența care ne leagă ca popoare. Dar, în opinia Comisiei Europene, patrimoniul nostru este, de asemenea, o parte integrată a prezentului și viitorului nostru. Pentru Uniunea Europeană, conservarea patrimoniului cultural este de mare importanță; patrimoniul artistic, cultural și natural sunt esențiale pentru dezvoltare, pentru coeziunea socială și pentru crearea unui sentiment de apartenență. Patrimoniul trebuie considerat o moștenire pe care o primim din trecut pentru a o transmite generațiilor viitoare. Este un concept complex care identifică mai multe categorii: patrimoniu material (UNESCO, *Convenția privind protejarea patrimoniului mondial cultural și natural*, 1972) și patrimoniu imaterial, care înglobează diverse forme de activitate (UNESCO, *Convenția pentru ocrotirea patrimoniului cultural imaterial*, 2003).

Sursa și mai multe informații:
http://ec.europa.eu/culture/our-policy-development/cultural-heritage_en.htm

Mai multe informații:
http://epp.eurostat.ec.europa.eu/statistics_explained/index.php/Tourism_trends
http://ec.europa.eu/enterprise/sectors/tourism/index_en.htm

Sursa și mai multe informații:
<http://www.interrail.eu/>

Împărțiți clasa în echipe. Fiecare echipă trebuie să identifice și să noteze un exemplu de patrimoniu cultural din fiecare dintre țările membre ale UE. Echipa care găsește cele mai multe exemple câștigă. Resursele internetului pot fi accesate.

3. Turismul în Europa

Patrimoniul cultural este unul dintre cele mai atractive aspecte pentru vizitatori. Turismul devine un element din ce în ce mai important în viața cetățenilor europeni. Europa este destinația turistică principală la nivel mondial; prin urmare, turismul joacă un rol important în dezvoltarea multor regiuni europene. Este însă esențial pentru Uniunea Europeană să promoveze un turism sustenabil și responsabil, deoarece este o activitate care implică patrimoniul cultural și natural, tradițiile și culturile.

3.a. Știți ce este InterRail?

Așa cum putem vedea, Europa este cel mai populară destinație pentru călătorit. De aceea ne putem aștepta la numeroase oportunități din partea infrastructurii de transport. Încă

din anii 70 InterRail este unul din programele create pentru a facilita călătoriile prin Europa. Acesta constă într-un bilet de tren special și flexibil- care nu este valabil în țara de reședință- care asigură libera circulație a persoanelor în 30 de țări Europene.

- * Găsiți informații cu privire la conceptul „InterRail”.
- * Planificați-vă o călătorie de vis prin InterRail pentru vara viitoare. Ce țări ați vrea să vizitați? De ce? Cu cine doriți să călătoriți? Cât vă propunți să cheltuiți? Unde veți domi? Părinții voștri au călătorit cu InterRail? Dacă da, când? Unde au călătorit?

4. Libera circulație a persoanelor și Acordul Zonei Schengen

Astăzi, posibilitatea de a călători pe teritoriul Uniunii Europene este facilitat de desființarea controalelor de frontieră și de introducerea monedei unice. Libera circulație a persoanelor este unul dintre drepturile fundamentale, alături de libera circulație a bunurilor, serviciilor și capitalului, asigurate prin tratatele europene. Acordul Schengen a fost introdus inițial pentru a promova comerțul și interesele economice, dar mai târziu a fost extins și generalizat pentru libertatea de mișcare a cetățenilor europeni.

Datorită acordului Schengen, semnat pe 14 Iunie 1985 și ulterior prin tratatul de la Maastricht (1992) cetățenii europeni, spre deosebire de cetățenii statelor terțe, se pot deplasa liberi și își pot stabili reședința oriunde în cadrul comunității europene. În momentul de față, Zona Schengen include majoritatea statelor UE cu excepția României, Bulgariei, Ciprului, Irlandei și a Marii Britanii. Pe de altă parte Islanda, Norvegia, Elveția și Liechtenstein, care nu sunt state UE, au aderat la spațiul Schengen.

Știați că ?

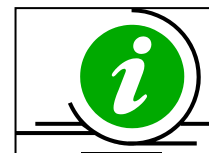
Cu doar 0,27% din totalul de 20.121.641 locuitori, România este țara UE cu cei mai puțini imigranți, dar numărul emigranților este de peste un milion (Conform Institutului Național de Statistică).

Puteți găsi o explicație pentru aceasta?

Datorită legilor Schengen, când călătoriți în țări care nu sunt membre acestui spațiu și când intrați sau ieșiți din zona UE, este nevoie să prezentați doar un pașaport sau un act de identitate.

În Zona Schengen spre exemplu:

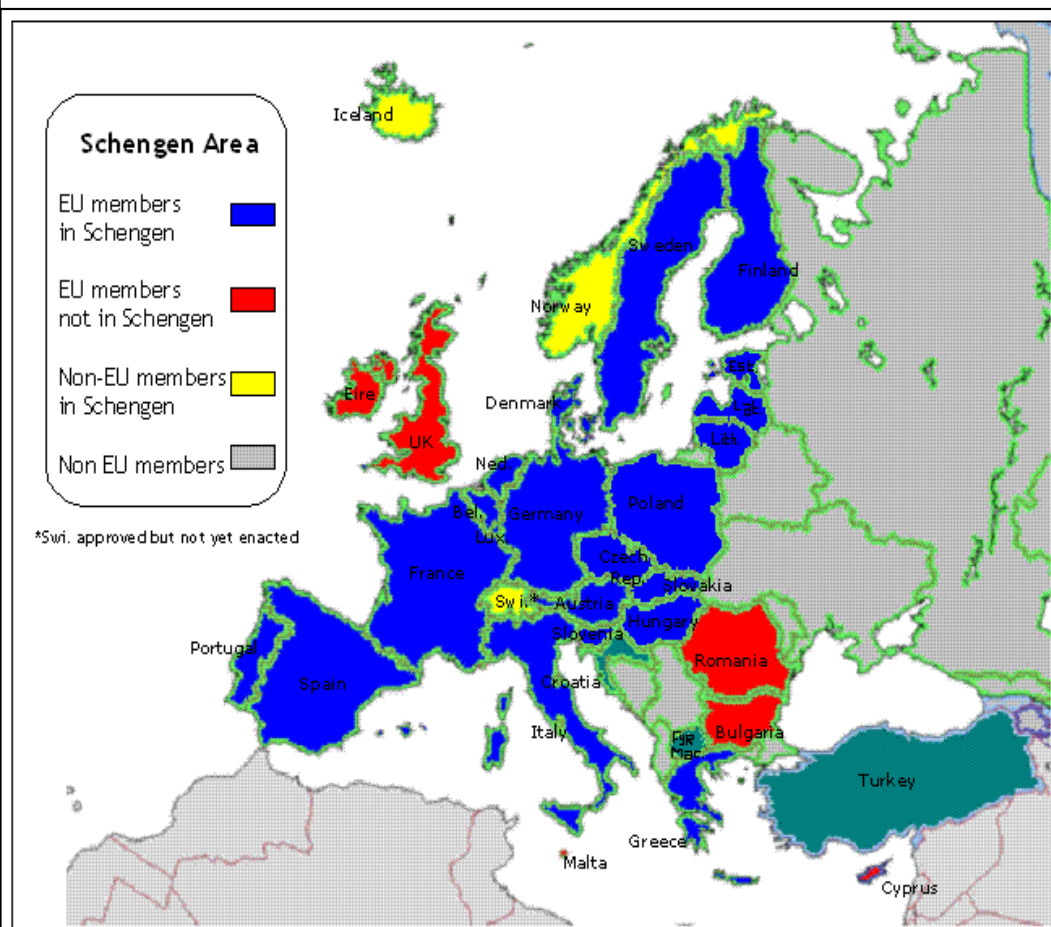
- ⇒ Nu există controale polițienești sau vamale la granițele dintre majoritatea țărilor din UE; ;
- ⇒ Poți să cumperi și să aduci înapoi în țară orice bunuri de uz personal în timp ce călătorești între statele membre UE.

Sursa și mai multe informații:
http://europa.eu/legislation_summaries/justice_freedom_security/fre-movement_of_persons_asylum_immigration/l33020_en.htm

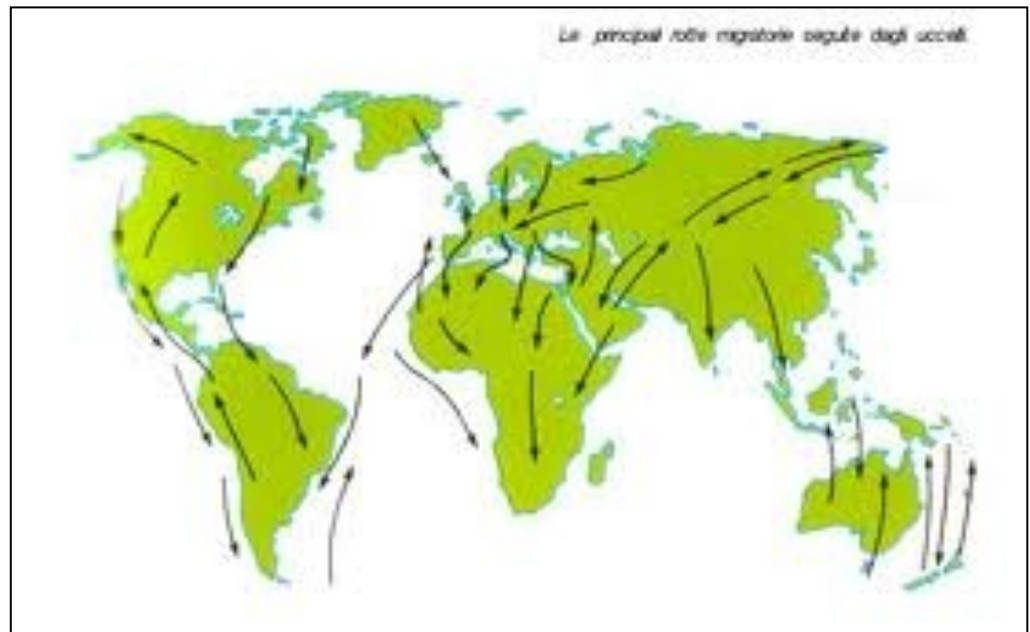
<http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/what-we-do/policies/borders-and-visas/schengen/>

<http://europa.eu/abc/euslides/>

Sursa: <http://www.civitas.org.uk/eufacts/schengenmap.html>

5. Europa multiculturală

Europa a devenit o destinație a emigranților. În ultimii ani, continentul european s-a confruntat cu creșterea imigrației și cu mari schimbări demografice. Dacă la începutul anilor 1900, europenii plecau spre Americi sau spre Australia în căutarea unor condiții de viață mai bune, astăzi gestionarea fluxului de imigranți, legali sau ilegali, împreună cu procesul de integrare constituie o prioritate a Uniunii Europene.

Mulți dintre cei care trăiesc în țări din lumea a treia sau în țări care au făcut parte din blocul sovietic încearcă să emigreze în Uniunea Europeană datorită economiei mult mai dezvoltate. De fapt, migrația poate fi o alegere liberă sau în majoritatea cazurilor, o soluție forțată pentru căutarea unui viitor mai bun. Atât contextul istoric, cât și variabilele sociale și economice trebuie luate în considerare pentru a înțelege cauzele migrației. Emigranții sunt persoane care își părăsesc țara de origine pentru a se stabili în altă țară. Cele mai recente estimări prezintă faptul că în lume sunt 214 milioane de oameni, 3% din populația globului (2010), care locuiesc în afara țării lor de origine. Multe persoane aleg Europa ca destinație în speranța de a-și construi o viață mai bună.

Factori determinanți: Cauzele emigrării

Condiții politice: război, genocid, persecuții etnice, religioase sau politice

Factori economici: șomaj; sărăcie

Condiții de mediu: cutremur, deșertificare, inundații, foamete.

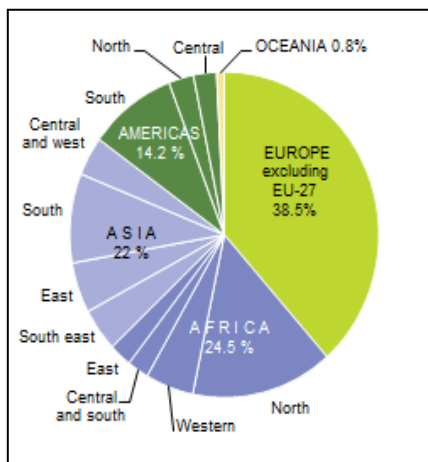
Factori care atrag: Cauzele imigrării

Condiții Politice: stabilitate politică, democrație, securitate, libertăți religioase, libertatea de expresie;

Factori economici: oportunități de muncă, condiții mai bune de viață și sănătate, educație

Factori de mediu: condiții meteo favorabile, fertilitatea solului

Potrivit statisticilor europene, în 2011 existau 33,3 milioane de cetățeni străini care își stabiliseră reședința în Uniunea Europeană, ceea ce înseamnă 6,6% din

populația totală. Majoritatea – 20,5 milioane – proveneau din țări din afara UE, în timp ce restul de 12,8 milioane erau cetățeni ai altor State Membre ale UE.

De gândit!

Dacă ne uităm la figura alăturată (sursa: Eurostat, 2012), cea mai mare parte a acestei populații provine din țările europene care nu fac parte din UE-27 (38,5%), apoi din Africa (24,5%), Asia (22%), America (14,2%)

și Oceania (0,8%).

În opinia voastră, de ce cea mai mare parte a populației vine din afara UE-27?

Află care este situația în țara ta.

Uniunea Europeană devine un spațiu multi-etnic, multirasial și multicultural. Efectele acestor diferențe culturale sunt variate și includ noi forme de integrare. Coexistența persoanelor de diferite culturi pot ridica probleme sociale, care pot influența sau crea stereotipuri, prejucții și discriminări.

Sursa și mai multe informații:

http://epp.eurostat.ec.europa.eu/statistics_explained/index.php/Migration_and_migrant_population_statistics

<http://www.ohchr.org/EN/Issues/Migration/Pages/MigrationAndHumanRightsIndex.aspx>

<http://www.unfpa.org/pds/migration.html>

http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/product_details/publication?

Conceptul de stereotip se referă la un set de perspective și generalizări, răspândit în rândul oamenilor, cu privire la anumite caracteristici atribuite unui grup specific sau unei alte persoane. Stereotipurile cu privire la vârstă, gen, culoarea pielii, religie sau naționalitate, tind să nu reflecte corect realitatea; acestea duc la păreri, evaluări și judecăți greșite. Stereotipurile și prejudecățile pot fi un obstacol pentru integrare. Pe baza a existenței a multor prejudicii și clișee, străinii, în general dacă ei sunt imigranți, sunt de cele mai multe ori asociați cu delicvența, crima organizată sau probleme sociale.

Pentru a preveni stereotipurile este nevoie să interacționezi în mod pozitiv cu persoane din alte medii culturale și să înțelegi cât mai multe despre mediul din care provin.

Într-un context multicultural este important să dezvoltăm un respect reciproc care reprezintă premisa construirii unor atitudini comune. Multiculturalismul se referă la o societate în care locuiesc mai multe culturi, fiecare cu identitatea proprie. Toleranța, respectul și dialogul sunt cuvintele-cheie pentru a evita rasismul și xenofobia.

De gândit!

Stereotipurile privind țara ta

Împarte clasa în două grupuri heterogene în care să se afle studenți din diferite grupuri etnice. Fiecare grup trebuie să identifice 3 stereotipuri cu privire la diferite popoare (ex: Englezii, Spaniolii, Italienii)

.....

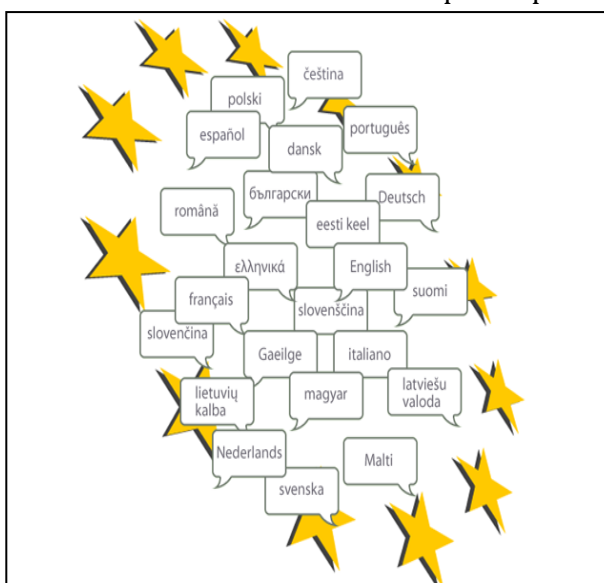
Apoi discutați cu profesorii și colegii cât de mult se simt reprezentați de aceste stereotipuri.

6. Limba vecinului tău

Ca să te simți ca un cetățean european, trebuie să poți comunica cu alții. Uniunea Europeană are o mare varietate de limbi. Se vorbesc 24 de limbi diferite: bulgara, ceha, croata, daneza, olandeza, engleza, estona, finlandeza, franceza, germana, greaca, irlandeza, italiana, letona, lituaniana, maghiara, malteza, poloneza, portugheza, româna, slovacă, slovena, spaniola și suedeza. Totuși, majoritatea acestor limbi fac parte din aceleași familii sau grupuri: există limbi romanice (ex: italiana, franceza, româna, spaniola, portugheza), limbi germanice (ex: germana, engleza) și limbi slave (ex: slovacă).

Pe lângă limbile oficiale, există multe altele care sunt ocrotite în Europa. Articolul 22 din Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene spune următoarele: „Uniunea respectă diversitatea culturală, religioasă și lingvistică.”

Astăzi există circa 60 de limbi regionale și peste 175 vorbite de imigranți. Dar se pare că numai 54% din populația europeană (sursa: Eurobarometru, 2012) are capacitatea de a comunica într-o limbă străină. Cunoașterea unei alte limbi este un atu pentru oricine, deoarece îți permite nu doar să stabilești o relație cu persoane din alte țări, ci îți oferă și posibilitatea să studiezi un timp în străinătate, să călătorești înțelegând limba locală și să găsești un loc de muncă într-o altă țară.

Sursa și mai multe informații:
http://ec.europa.eu/languages/languages-of-europe/eu-languages_en.htm

Tineret în Acțiune este un program creat de Uniunea Europeană pentru tineri între 13 și 30 de ani. Programul dorește să promoveze cetățenia europeană activă, solidaritatea și toleranța în rândul tinerilor europeni și să încurajeze implicarea acestora în construirea viitorului Uniunii (<http://eacea.ec.europa.eu/youth/>).

Tineretul în Mișcare este un program care urmărește să îmbunătățească nivelul de educație și capacitatea de inserție profesională, să reducă șomajul și să crească rata de ocupare în rândul tinerilor. Acest program face parte din strategia Europa 2020 (http://ec.europa.eu/youthonthemove/about/index_en.htm).

Programul Erasmus este Schema de Acțiune a Regiunii Europa pentru Mobilitatea Studenților din Universități. Grație acestui program, demarat în 1987, studenții înscriși la o universitate pot desfășura un stagiul de studii recunoscut legal într-o universitate străină (http://ec.europa.eu/education/lifelong-learning-programme/erasmus_en.htm).

Activități de învățare: cum să rezolvi sarcina?

1. Comentați semnificația patrimoniului cultural al UE

Împărțiți clasa în grupuri. Fiecare grup trebuie să găsească următoarele informații:

Este conservat patrimoniul cultural din țara ta/ orașul tău?

Ce orașe cunoașteți ca făcând parte din Patrimoniul Mondial?

Când au fost incluse de UNESCO în Patrimoniul Mondial?

De ce au fost incluse în Patrimoniul Mondial?

Prezentați informațiile obținute colegilor.

Ca rezultat la prezentările făcute puneți în discuție următoarele întrebări:

De ce ocrotește Uniunea Europeană diversitatea culturală și lingvistică în Statele Membre?

Pentru mai multe informații puteți accesa următoarele pagini web:

http://portal.unesco.org/es/ev.php-URL_ID=45692&URL_DO=DO_TOPIC&URL_SECTION=201.html

<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+REPORT+A6-2006-0260+0+DOC+XML+V0//EN>

http://europa.eu/pol/cult/index_en.htm

2. Propunem o călătorie la..

Clasa va fi împărțită în grupe de elevi. Fiecare grupă va alege un oraș dintr-o listă de orașe europene și va organiza o călătorie de 4 zile într-acolo. În fiecare grupă se vor repartiza următoarele roluri: a) ghid turistic; b) expert gastronomic; c) organizatorul călătoriei ; d) responsabilul de cazare.

Ghidul turistic trebuie să obțină informații despre oraș și să selecteze cinci sau șase locuri de vizitat (monumente, parcuri, muzee etc.).

Organizatorul călătoriei trebuie să caute informații, să evalueze prețurile și să selecteze companiile de transport (aerian, terestru sau naval) pentru a călători spre orașul ales.

Responsabilul de cazare trebuie să caute informații, să evalueze prețurile și să selecteze hoteluri pentru șederea în orașul respectiv.

Expertul gastronomic trebuie să obțină informații și să compare prețurile meselor și restaurantelor din oraș.

3. Găsiți cuvinte asemănătoare în limbi diferite:

Italiană	Engleză	Germană	Portugheză	Română	Spaniolă	...
Mamma						
	Europe					
		Schule				
				Acasă		
					Gracias	
			Filho			

4. Proiect de cercetare

Scrive un articol pentru ziarul școlii sau pentru un ziar local și descrie o situație de discriminare (etnică, rasială etc.).

Ce ai propune pentru a schimba această situație?

.....

Ai acoperit acum următoarele subiecte:

- ⇒ **Sensul patrimoniului cultural; imigrația; multiculturalism;**
- ⇒ **Avantajele de a călători, de a studia și a lucra în Europa, în afara granițelor proprii țări;**
- ⇒ **Posibilele cauze ale migrației;**
- ⇒ **Importanța unui mediu multicultural;**
- ⇒ **Importanța cunoașterii unor limbi străine.**